

Medlemsblad nr 16

Våren 2008

Vice ordförande har ordet

Björkhagen 2007-12-27

Kära F 10-vänner!

Med stor tillfredsställelse kan vi se tillbaka på 2007 som ett bra verksamhetsår för föreningen och museet. Det arbete som vi lade ner på museet under vintern 2006/07 har gett gott resultat. Antalet besökare har ökat och vi lyckades nå 11486. Även antalet medlemmar i föreningen har ökat något vilket är mycket glädjande. Många besökare visar sin uppskattning över att vi lyckats bevara minnet av Skånska Flygflottiljen. Detta sker ofta genom donationer av både materiell och penninggåvor. Det är också mycket glädjande att så många kommer till våra vår- och höstmöten. Det visar att intresset för framförallt F 10 men också flyg i allmänhet är stort. Nu stundar ett årsmöte våren 2008. Det är med förväntan som jag ser fram mot detta möte och återigen få träffa många trogna F 10-are och kamratföreningsmedlemmar.

Intresset för våra föreläsningkvällar har vuxit. Under året har flera mycket givande föredrag avnjutits och jag ser framför mig ett antal trevliga kvällar under 2008. Även i samband med våra större möten har det varit mycket uppskattade föreläsningar. Inför årsmötet har vi inbjudit Generalmajor Bert Stenfeldt att föreläsa över temat "Flygvapnet under kalla kriget".

Jag vill framföra mitt stora tack till alla de ideellt arbetande som gör vår verksamhet livaktig och stark.

Hjärtligt välkomna till årsmötet våren 2008

Kenneth Hansson

Vice ordförande

Agendan vid Årsmötet 2008-04-20 10.00

(Kallelsen bifogad utskicket av detta medlemsblad)

- § 1. Årsmötet öppnas. Parentation.
- § 2. Fastställande av dagordning.
- § 3. Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst.
- § 4. Val av mötesordförande.
- § 5. Val av två justeringsmän tillika rösträknare.
- § 6. Styrelsens årsberättelse med ekonomisk redogörelse.
- § 7. Revisionsberättelse.
- § 8. Beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.
- § 9. Ärenden för behandling på årsmötet.
 - Motioner.
 - Två stadgeändringar (Antal medlemmar i styrelsen och definition av hedersmedlem). (Andra gången).
- §10. Val av ordförande (1 år).
- §11. Beslut om antalet ledamöter och suppleanter i styrelsen.
- §12. Val av styrelseledamöter och suppleanter .
- §13. Val av revisorer (2) (1 år) och revisorsuppleanter (2) (1 år).
- §14. Val av valberedning (3) (1 år).
- §15. Förslag till verksamhet under 2008 och 2009.
- §16. Budget för 2008 samt fastställande av årsavgiften för år 2009.
- §17. Styrelsens rapporter.
- §18. Övrigt – ordet är fritt.
- §19. Avslutning.

Styrelsen

Styrelsens verksamhetsberättelse ingår i detta medlemsblad och ekonomisk redogörelse finns att tillgå på årsmötet samt kan på anmodan sändas till medlem. En sammanfattning kan läsas på hemsidan www.f10kamratforening.se senast fjorton dagar före årsmötet.

Årsavgiften för 2008 fastställdes vid förra årsmötet till 100 kr. Inbetalningskort är bifogat.

Verksamhetsberättelse för år 2007

Styrelsen har haft ett konstituerande möte och två protokollförda möten.

Styrelsen har haft följande medlemmar:

Ordförande	Kjell Öfverberg	
Hedersledamot	Bertil Bjäre	
Ledamot	Kenneth Hansson	1 v ordf. Museichef
Ledamot	Anders Ragnarsson	Sekreterare
Ledamot	Jan Andersson	Kassör
Ledamot	Sven Åke Ahl	
Ledamot	Lars Eriksson	
Ledamot	Lars Hedström	Medlemsreg.
Ledamot	Johnny Olsson	
Ledamot	Rolf Rimsby	
Suppleant	Ulf Ohlsson	
Suppleant	Kjell Erik Olsson	
Suppleant	Åke Palm	
Suppleant	Bengt Wahlström	
Suppleant	Robin Wallinder-Mähler	
Revisor	Bengt Jönsson	Aukt. rev.
Revisor	Leif Stenbäck	Revisor
Revisorsuppleant	Sune Magnusson	
Revisorsuppleant	Lennart Rydberg	
Valberedare	Bertil Bjäre	Sammank.
Valberedare	Lennart Boström	
Valberedare	Nils Olof Freij	

Medlemsavgiften har varit 100 kr.

Händelser under året

Det mesta som föreningen har ägnat sig åt under året har på ett eller annat sätt berört museet, som drivs av föreningens medlemmar. Att museet är en stor del visas bl a av att omsättningen är runt en miljon kronor.

Föreningens lokaler är inrymda i museet. Föreningsmedlemmar träffas i museet en gång i veckan på måndagar där de utbyter minnen och får information om verksamheten, men mestadels handlar det om skötseln av museet. Vanligtvis är det ett fyrtiotal medlemmar som kommer. Utöver museet ägnar sig föreningen åt sedvanlig föreningsverksamhet.

Årsmöte hölls på Valhall Park i Ängelholm söndagen den 15 april i närvaro av ca 200 medlemmar. Anmärkas bör att antalet anmälningar var så stort att vi var tvungna att flytta ner till JAS-hangaren bredvid museet.

Föredragshållaren i år var f.d. Flygvapenchefen "Sven-Olle" Olson som höll ett mycket uppskattat föredrag om "Den okände soldaten".

Den sedvanliga höstträffen hölls söndagen den 14 oktober på biografen Röda Kvarn och Museet tillsammans med ett 95-talet medlemmar. Överstelöjtnant Stig Rydell, lärare i militär strategi på Försvarshögskolan i Stockholm, tjänstgjort 2 ½ år på en Natostab samt huvudlärare i säkerhetspolitik på försvarets stabsskola i Oslo, höll ett mycket trevligt föredrag om "Försvaret i ett internationellt perspektiv".

Föreningen har fortsatt med den påbörjade föreläsningsserien. Antalet besökare har varierat mellan 30 och 55 stycken.

Föredragshållarna har i år varit (datum, namn, "ämne"):

24/1	Nils Olof Lindberg om "Pedagogik på hög nivå"
28/2	Per Pellebergs med anledning av Viggen 40 år.
21/3	Kurt Ivarsson berättade om "Människor som haft lyckan att möta mig"
.	
26/9	Jan Landin berättade om Estoniakatastrofen.
14/11	Lars Lindström Del 2 av "Från Ikaros till Airbus 380"

(Flertalet av föredragen filmades och finns att tillgå.)

Hans-Gustaf Wulff från Helsingborg kom vid en vanlig måndagssammankomst och berättade om när han under 2:a världskriget var pilot och soldat i Tyska armén.

En annan måndag berättade Ralph Hradil om sin far som var dekorerad och adlad soldat under 1 världskriget. Han blev skadad och som sådan fick han möjlighet att fotografera ända framme vid fronten. Ralph visade många av de bilderna.

Ett antal medlemmar har även i år fortsatt arbeta med "Gul Rudolf" som efter ett motorhaveri erhållit en ny motor.

Kamratföreningen har fått stort beröm för skötseln av museet. Inte minst av de många grupper som har besökt det. Besöksiffran är i stort lika med förra året och närmare bestämt **11486** stycken. I denna siffra är alla icke betalande barn och medlemmar medräknade.

Vi är för närvarande 1400 stycken medlemmar och nya medlemmar tillkommer hela tiden.

Styrelsen

Flygmuseet

Den målsättning vi satte upp inför 2007 har nåtts och till och med överträffats. 2006 var ett bra år vad beträffar antalet besökare men 2007 blev ännu bättre. 11486 besökare hittade till museet. Vi lyckades även hålla öppet under novemberlovet, vilket gynnade oss. De sista besökarna för året besökte oss i mitten av december.

Under vintern kommer vi att planera och genomföra etapp V. Detta kommer att innebära en del arbeten dock ej så stora som under etapp IV. Målsättningen är att göra museet mera attraktivt och så småningom nå "det självgående museet" där våra besökare själva kan finna den kunskap de söker. Via besöksenkäter och våra egna medlemmar har vi fått fram en handlingsplan för etapp V.

Fortfarande har vi inte fått någon klarhet i när nästa flygplan, JAS 39 Gripen, kommer till oss. Högkvarteret och FV-museet lovade att det skulle vara klart under hösten. Trots påstötningar har vi inget svar ännu. Skam den som ger sig!

En nyhet inför nästa säsong är att vi införskaffat en kortterminal till butiken. Enligt många bedömare ökar omsättningen markant, vilket vi är i behov av på sikt. Med det vill vi inte säga att det är något problem ekonomiskt sätt. Med hjälp av en skicklig kassör har vi bra kontroll på ekonomin.

Inför 2008 tittar vi över entréavgifter, öppettider, marknadsföring m m. Kamratföreningen och museet står och faller med de ideellt arbetande medlemmarna. Frågor man kan ställa sig är: Hur mycket orkar vi med? Skall vi hålla öppet längre under dagarna? Kan vi hålla öppet längre under året? Under 2008 skall dessa frågor förhoppningsvis få svar.

Under säsongen har tre avlönade halvtidstjänster skött inträde och försäljning i butiken. Givetvis har de hjälpt till med många andra sysslor. Utöver detta har ett fyrtital ideellt arbetande medlemmar skött flygsimulatorens, värdskap, guidning, städning, försäljning m m.

Det har även tillkommit ett antal nya medlemmar som engagerat sig i museiverksamheten, vilket är glädjande. Det som är speciellt roligt med detta är att de oftast inte haft någon beröring med F 10 och flyg. Via vänner och bekanta har de hört talas om museet och kamratföreningen och den sociala och kamratliga samvaro som finns här. Vi hälsar dem välkomna. Det finns säkert fortfarande många som funderar men tvekar att engagera sig. Tveka inte utan kom och besök oss på måndagsförmiddagar och bilda er en uppfattning om vad vi håller på med.

Avslutningsvis vill jag tacka alla för det entusiastiska och stora arbete som Ni lägger ner på Ängelholms flygmuseum och F 10 Kamratförening.

Kenneth Hansson/Museichef

Rapport från forskarrum och bibliotek

Fortfarande kommer det in böcker och handlingar. Givarna är främst vänliga enskilda personer som tycker att gåvan har en bättre plats på vårt museum än hemma i en byrålåda eller bokhylla. Men även föreningar och organisationer bidrar till att fylla våra hyllor.

I forskarrummet finns f n 2075 registrerade titlar. Kännedomen om vårt arkiv är nu sådant att andra aktörer i branschen söker kontakt för att få del av innehållet.

I biblioteket finns 801 titlar, de flesta mycket intressanta böcker om flyg, såväl gammalt som modernt, men även om skeenden under andra världskriget samt enstaka romaner. Det finns också ett stort antal kompletta årgångar av SFT (Svensk Flyghistorisk Tidskrift). Utlåningsverksamheten ökar i omfattning och träffarna för medlemmar på måndagsförmiddagarna är ett utmärkt tillfälle att ta del av bibliotekets innehåll.

Utän donatorerna, i skrivande stund 90 stycken, hade vi inte haft den fina samling vi har i dag. Ett stort tack till dessa!

Sven-Åke Ahl

Museets filmförsäljning har under året visat en klar tendens att VHS-kassetterna snart är ett minne blott. De flesta köper numera filmerna i det behändiga formatet DVD. En tröst för dem som har många oersättliga ögonblick sparade på VHS kan vara, att det dels finns kombinerade VHS-DVD-spelare, där man kan fortsätta att se barndop, bröllop osv, eller att man tar sig i kragen och köper en DVD-brännare och själv för över sitt material till DVD. Videotape är ett förgängligt material, som långsamt blir ospelbart. Det finns numera arkivbeständiga DVD, som skall hålla i 100 år enligt tillverkaren. Jag håller själv på med detta räddningsarbete för att om möjligt rädda de bortåt 600 timmar film som finns i arkivet till eftervärlden.

Robin Wallinder-Mähler, ansvarig för museets filmer.

Föreläsningskvällar

Under 2008 kommer vi att fortsätta med föreläsningar i ämnen vi tror medlemmarna uppskattar. En del föreläsningar videofilmas och finns att köpa på DVD. Sekreteraren tar tacksamt emot förslag på föreläsare.

Följande tre **onsdagskvällar klockan 1900** på Museet är bokade med resp. föreläsare:

30 januari: Ann Myhrman "Kvinna i försvaret".

27 februari: Per Nilsson om sin tid i UNHCR.

12 mars: Sven Stridsberg med "Roterande motorer".

I samarbete med **Flottans Män** kommer kommandören av 1:a graden Emil Svensson att hålla ett föredrag om den ryska U-båten 137. Platsen blir

Bibliotekets Hörsal och tidpunkten **tisdagen 15 april kl 1830**.

Även under hösten (sept och nov) kommer föreläsningar att ske i samarbete med Flottans Män och dessa föreläsningar kommer att vara i Bibliotekets Hörsal kl 1830. Datum meddelas senare.

Information och ev. ändringar kommer att finnas på föreningens hemsida www.f10kamratforening.se och telefonsvararen 0431-14810.

Föranmälan kan ske på tel 0431 453290 (Skr.) eller E-brev under adressen info@f10kamratforening.se (Skr.).

Höstmötet kommer att äga rum söndagen den 19 oktober.

Anders Ragnarsson

Sekreterare

SL7DL

På alla flygflottiljer fanns det förr möjlighet att i särskilda lektionssalar öva sig i att sända och ta emot morsesignaler. Varför detta? Jo, tidigare hade vi en personalkategori som kallades signalister. Vissa av dessa följde med i flyplan för att med morsesignalering sköta kommunikationen mellan flygplanet och marken. Även flygförarna måste förr kunna morsealfabetet. Själv lärde jag mig detta på flygskolan för att sedermera i J 29 Tunnan kunna identifiera långvågssfyror som använde morse-alfabetet för att sända sin speciella igenkänningssignal, visserligen med en beskedlig takt av 30 tecken/minut men dock. Således behövde även vi förare möjlighet att träna då och då.

Kanske för att stimulera till denna träning skapades möjligheter att med speciell utrustning på kortvåg komma i kontakt med amatörradiostationer runt om i världen. F 10 skulle därvid använda sig av igenkänningssignalen, eller stationssignalen som det heter, SL7DL

Efter kontakt med en annan station skickades om så önskades en bekräftelse på detta i form av ett s k QSL-kort; ungefär som ett vykort. Dessa kort från militära stationer var och är populära bland radioamatörerna runt om i världen p gr av sitt fåtal.

I och med F 10:s nedläggning försvann naturligtvis även radiostationen, men har återuppstått på kamratföreningens museum. Vi har även genom Elwir Nilssons (SM7EL) försorg fått tillbaka vår gamla stationssignal. Sambandsofficeren Jan Johansson har sedan tidigare återställt radioutrustningen som ett tag fanns på F 14 i Halmstad. Denna utrustning är dock något åldersstigen och vi skall försöka få tag i lite modernare, mera lätthanterliga prylar. Avsikten är att vi av och till skall vara verksamma på den återupprättade radiostationen under museets öppethållningstider.

Vi känner f n till fem medlemmar med radioamatörstatus varav undertecknad är en av dem och dessutom stationschef. Vi vill dock veta om det finns flera radioamatörer bland våra medlemmar. Du som fyller kraven, se uppropet nedan.

Sven-Åke Ahl

Upprop

Som ovan nämnts, vill vi inventera radioamatörbeståndet inom kamratföreningen. Du som har egen signal, skicka den gärna tillsammans med namn och bostadsort per E-post till info@kamratforeningen.se. Kanske vill du komma och sända med nyckel eller SSB från vår rig på museet? I så fall är du mer än välkommen.

SM7NWT, Sven-Åke Ahl

Min tid på F 10

Under denna rubrik på vår hemsida skall personer berätta om sina upplevelser.

I skrivande stund finns där fem mycket trevliga berättelser.

Jag vill gärna komma i kontakt med flera som vill skriva om sin tid på F 10.

Tro nu inte att Din berättelse är för liten, för det har alltid förekommit sådant man vill läsa och Du blir samtidigt ihågkommen.

Vänligen

Anders Ragnarsson E-post: info@f10kamratforening.se

Filmstudion

Som filmansvarig har jag fått en ny adress: film@f10kamratforening.se där jag kan nås. Jag förvaltar hundratals videokassetter från min tid som flyglärare och filmofficer på F 5, samt en del filmer från F 10. Vi säljer filmer på museet med stor framgång bl.a. de filmade föredragen under vinterhalvåret. Kurt Ivarssons föredrag om sin tid på F 10 och i SAS, samt Per Pellebergs föredrag om Viggen 40 år är exempel på dessa.

TEAM M har filmer som har rönt stor uppskattning, filmen om F 10 "Från Gladiator till Gripen" har snart setts av bortåt 20000 besökare på museet. Dessutom pågår arbetet att rädda över videofilmerna till ett digitalt format, då magnetbanden tenderar att bli ospelbara, oxidskiktet släpper!

I vårt arkiv finns många filmskatter. De klassiska FV-filmerna som visats på bio, Nattjakt, Jaktflygare, Attackflyg och Horisont är exempel på dessa. Nyligen fick jag låna en 16 mm film från F 6 som handlade om "Vinterövningar i Luleå 1941", "Napalmfällning från A21" och "Segelflyg med SG28" bl.a. och dessa ingår nu i vårt arkiv överförda till DVD. Detta är något om verksamheten vid filmstudion på museet.

Robin Wallinder-Mähler

En söndag som dagofficer på 50-talet

Det är en söndag i början på 50-talet med dåligt väder – ordentligt blåsigt, lågt i tak, duggregn och mycket disigt. En lottakurs skall ha en avslutningsmiddag på officersmässen på kvällen och jag är inbjuden att delta.

Jag ligger och vilar på dagofficersrummet när vakten ringer och något upphetsat meddelar att ett främmande flygplan har landat på fältet. Jag tar på mig koppel och pistol, som jag laddar. När jag kommer ner på fältet står ett mindre sportflygplan parkerat på plattan borta vid 1.division. Utanför står föraren - en civil man - och framför honom vaktssoldaten som patrullerade utanför hangarerna och personal från flottiljvakten. Soldaten har tagit bort säkringsbrickan på kpisten och föraren ser inte nöjd ut med sin situation.

Det går lätt att återställa ordningen och börja prata med föraren. Det visar sig att han är dansk och varit på väg från Torslanda till sitt hemmafält på Själland. Han har flugit under moln och lyckats trassla sig över åsen med sedan bedömt att han var tvungen att avbryta och landa på fältet han ser - F10. När han landat ser han ryggen på en gestalt som kurar ihop sig i ett regnplagg. Han är inte observerad och taxar in bakom gestalten. Denne noterar plötsligt vad som finns bakom honom agerar genom att med kpisten dirigerar honom till plattan där han kuperar och lämnar flygplanet. Bilden blir den jag beskrivit ovan.

Han avser inte fortsätta sin flygning förrän vädret blivit bättre. Vi går till en telefon så att han kan ringa till berörda flygledningsorgan och sin hustru. Han kommer överens med henne att hon skall komma och hämta honom med bil. Under vårt följande allmänna samspråk berättar jag att jag skall gå på lottamiddagen på kvällen. och föreslår att jag skall fråga om han är välkommen med. Det är han mycket gärna och vi får en trevlig kväll tillsammans med lottorna på kvällen.

Så småningom dyker hans hustru upp. Hon ser klart undrande ut när hon ser hur hennes make har tillbringat sin väntan på hennes ankomst i angenäm form och sällskap.

Därmed skulle den episoden vara över men så blev det inte. Den fick ett kort efterspel. När jag någon tid efteråt cyklade in genom vakten på morgonen låg där ett paket till mig. Paketet innehöll en god flaska konjak och ett medföljande brev med ett tack för ett oväntat och vänligt omhändertagande.

Med det var episoden slut. *Bertil Bjäre*

J22 Röd Kalle

Här kommer lite information. Det kan ju inte skada. Särskilt när den är positiv. Vi har nu gjort sju lyckade motorstarter. Senast var det till höstmötet till stor glädje och uppsluppenhet. Vi kan nu göra starter när helst föreningen vill. Men det är ju inte som på en bil, genom att vrida om startnyckeln. När start skall göras måste olja och bensin tankas, reglagen kollas och batteriet vara laddat. Efter avslutad motorkörning måste alltid all olja och bensin avtappas, de nedre bakre stiften tas av samt lite andra småsaker som rentorkning bl a. Jag vill inte säga att motorn läcker. Jag vill hellre säga att den svettas. Det gör den här motortypen. Särskilt när den har kommit lite till åren. Vi är inte arbetslösa med vår lilla "Röda Kalle". Den saknade bromseffekten på höger hjul har återställts. För närvarande håller vi på med den högra stötdämparen, som förlorat sin spänst. En viktig sak för framtiden, om föreningen vill fortsätta med motorkörningarna under speciella möten eller liknande. måste underlag och instruktioner tas fram så att andra mekare kan fortsätta när inte vi längre kan. Undersökning pågår. En del har vi redan dokumenterat. Som jag ser det, är det motorns bränslepump, förgasaren och magnetapparaterna. Denna information finns inte i vårt forskarrum. Inget har heller funnits under höstens stora inventering. Med hopp om att få göra fler motorkörningar framöver hälsar

Max Blönnigen.

GUL RUDOLF Årsrapport 2007

På grund av lokalbrist i Halmstad flyttades 29:an till F 7 Såtenäs före jul och var kvar till SFF:s årsmöte i slutet på april månad.

Nu var det tid för service och maskinen flögs ner till Halmstad där lokalbristen nu var slut. Under arbetets gång upptäcktes metallstänk bakom turbinen, och vid genomlysning mellan turbinbladen upptäcktes ett stort hål, där det borde suttit ledskenor. En hel och två halva ledskenor saknades. Den motorn flyger inte mer. Ny motor behövs för fortsatt flygning. Ännu en motor plockas fram ur Flygvapenmuseets gömmor (sista?) och anländer till Halmstad. Gångtidsmöjlighet 150 timmar med sprickkontroll av turbinhjul vid halva gångtiden, ser ju bra ut. Nya slangar tillverkas av Nyge i Ljungbyhed. Arbetet fortskrider, nu närmar sig SAAB's jubileum i början på september, blir den färdig? Nej. -- Plötsligt ska den bara flyga på jubileet och en massiv arbetsinsats sätts in, motorn startas och läcker på åtta ställen.

Tappra försök görs för att rätta till felen, men tyvärr vi var tvungna att ge upp. Alltså ingen flygning på SAAB's jubileum. Detta är den 3:e motorn vi gör flygklar men också den besvärligaste att få ordning på. Flera gånger har det varit ett steg framåt och tre bakåt. Nu kommer vi till den positiva biten. Vid sista motorkörningen veckan innan jul fungerade allting. Från att ha läckt mest är nu denna motor den tätaste sen vi började flyga 1995. Under flygsäsongen 2008 räknar vi med att Gul Rudolf ska synas och höras i luften igen.

För Gul Rudolf Lars Eriksson

Medlemsregistret

Medlemsregistret är nu uppdaterat. Finns det fortfarande något litet fel så anmäl det till undertecknad så rättar jag till även det.

Vi är nu nästan 1400 medlemmar, varav det kommit 140 nya under 2007.

Vi samlar in e-postadresser för att enkelt och snabbt komma ut med information. Har Du inte redan anmält adress så var snäll och skriv den på inbetalningsavin, eller anmäl till nedanstående e-postadress. På inbetalningsavin finns angivet om Du redan betalt avgift för 2008 (ytterligare betalning ser vi då som en gåva till föreningen). Du kan även se vilken e-postadress som redan finns i registret.

Föreningen har 10 hedersmedlemmar: Bertil Bjäre, Bertil Gerhardt, Julius Hagander, Åke Hansson, Allan Nidsjö, Sven Bertil Simonsson (avliden), Anders Sjöberg, Sven Sjöholm, Birgitta Sommelius, Sven Stridsberg.

Vill Du ha en medlemslista så kan jag skicka den som en pdf-fil.

Lars Hedström, medlemsregistret@f10kamratforening.se 0431 – 45 40 50

Uppdaterat 2007-12-20

Föreningens och Museets hemsida.

www.f10kamratforening.se och www.engelholmsflygmuseum.se

Hemsidan har nu fått mycket innehåll men vi håller hela tiden på med att lägga in mer och förändra den lite. Vi önskar ditt engagemang både när det gäller uppslag och material. Redaktören för museidelen är Ulf Ohlsson och för övrigt är det Anders Ragnarsson